

BANSKOBYSTRICKÝ
SAMOSPRÁVNÝ KRAJ

STREDNÁ ODBORNÁ ŠKOLA
HOTELOVÝCH SLUŽIEB A
ZVOLENSKÁ 83, LUČENEC

Zvolenská cesta 83, 984 01 Lučenec
www.sosl.sk

Telefón 047/4323691

Školský vzdelávací program

Služby v cestovnom ruchu

Názov školského vzdelávacieho programu	Služby v cestovnom ruchu
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A
Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	slovenský
Druh školy	štátna
Dátum schválenia ŠkVP	30. august 2019
Miesto vydania	Zvolenská cesta 83, Lučenec
Platnosť ŠkVP	01. september 2019 začínajúc prvým ročníkom

Lučenec 01. septembra 2019

Mgr. Juraj Vitek
riaditeľ SOŠHSaD

Záznamy o platnosti a revidovaní školského vzdelávacieho programu:

Platnosť ŠkVP Dátum	Revidovanie ŠkVP Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
01. 09. 2019		

Obsah

1	CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA.....	5
2	VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY	5
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU.....	6
3.1	POPIS ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	6
3.2	ZÁKLADNÉ ÚDAJE O ŠTÚDIU	7
3.3	ORGANIZÁCIA VÝUČBY	8
3.4	ZDRAVOTNÉ POŽIADAVKY NA ŽIAKA	8
3.5	POŽIADAVKY NA BEZPEČNOSŤ A HYGIENU PRI PRÁCI	9
4	PROFIL ABSOLVENTA	9
4.1	CHARAKTERISTIKA ABSOLVENTA	9
4.2	KOMPETENCIE ABSOLVENTA.....	11
5	UČEBNÝ PLÁN	16
5.1	TABUĽKA PREVODU RÁMCOVÉHO UČEBNÉHO PLÁNU ŠVP NA UČEBNÝ PLÁN ŠKVP	16
5.2	RÁMCOVÝ UČEBNÝ PLÁN	20
6.1	SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA	23
6.2	ANGLICKÝ JAZYK	106
6.3	NEMECKÝ JAZYK.....	140
6.4	ETICKÁ VÝCHOVA	208
6.5	NÁBOŽENSKÁ VÝCHOVA	220
6.6	DEJEPIS.....	234
6.7	OBČIANSKA NÁUKA	253
6.8	FYZIKA	270
6.9	CHÉMIA	281
6.10	MATEMATIKA.....	289
6.11	INFORMATIKA.....	301
6.12	TELESNÁ A ŠPORTOVÁ VÝCHOVA	314
6.13	EKONOMIKA	322
6.14	ÚČTOVNÍCTVO.....	360
6.15	SVET PRÁCE	374
6.16	SPOLOČENSKÁ KOMUNIKÁCIA	383
6.17	TOVAROZNALECTVO	388
6.18	MARKETING.....	395
6.19	SLUŽBY A CESTOVNÝ RUCH	410
6.20	ADMINISTRATÍVA A KOREŠPONDENCIA.....	432
6.21	TECHNIKA PREVÁDZKY	442
6.22	GEOGRAFIA CESTOVNÉHO RUCHU.....	451
6.23	APLIKOVANÁ INFORMATIKA.....	461
6.24	ARANŽOVANIE A PROPAGÁCIA	473
6.25	ÚČTOVNÍCTVO V PRAXI.....	485
6.26	ODBORNÝ VÝCVIK.....	490
6.27	FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ.....	521
7	PODMIENKY NA REALIZÁCIU ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU	526
8	VZDELÁVANIE ŽIAKOV SO ŠPECIÁLNYMI VÝCHOVNO-VZDELÁVACÍMI POTREBAMI	526
9	VNÚTORNÝ SYSTÉM KONTROLY A HODNOTENIA ŽIAKOV	526

1 CIELE A POSLANIE VÝCHOVY A VZDELÁVANIA

Spoločné pre všetky ŠkVP v samostatnom dokumente.

2 VLASTNÉ ZAMERANIE ŠKOLY

Spoločné pre všetky ŠkVP v samostatnom dokumente.

3 CHARAKTERISTIKA ŠKOLSKÉHO VZDELÁVACIEHO PROGRAMU

3.1 Popis školského vzdelávacieho programu

Príprava v školskom vzdelávacom programe Služby v cestovnom ruchu v študijnom odbore 6405 K pracovník marketingu zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Teoretické vyučovanie je poväčšine organizované v priestoroch školy a praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole a priamo na pracoviskách zamestnávateľov ako aj založením cvičnej firmy. Štvorročný odbor štúdia je koncipovaný homogénne ako odbor profesijnej prípravy pre vykonávanie činností súvisiacich s praktickým marketingom v oblasti cestovného ruchu a so základnými predpokladmi pre výkon obchodno-podnikateľských aktivít.

Predpokladom pre prijatie do študijného odboru je úspešné ukončenie základnej školy a zdravotné požiadavky uchádzačov o štúdium. Pri prijímaní na štúdium sa hodnotí tiež prospech a správanie na základnej škole, záujem uchádzačov o štúdium a výsledky prijímacieho konania. Konkretizácia kritérií na prijímacie skúšky vrátane bodového hodnotenia sú stanovené každoročne.

Stratégia výučby školy vytvára priestor pre rozvoj nielen odborných, ale aj všeobecných a kľúčových kompetencií. Najväčší dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka. Všeobecná zložka vzdelávania vychádza zo skladby všeobecno-vzdelávacích predmetov učebného plánu. V jazykovej oblasti je vzdelávanie a príprava zameraná na slovnú a písomnú komunikáciu, ovládanie oznamovacieho odborného prejavu v slovenskom jazyku, na vyjadrovanie sa v bežných situáciách spoločenského a pracovného styku v cudzom jazyku. Žiaci sa tiež oboznamujú s vývojom ľudskej spoločnosti, základnými princípmi etiky, zásadami spoločenského správania a protokolu. Osvojujú si základy matematiky a ostatných prírodovedných predmetov. V odbornom vzdelávaní je pracovník marketingu široko koncipovaným odborom. Absolvent ovláda odbornú terminológiu, základné technologické postupy pri poskytovaní služieb, ponuku, distribúciu, využíva výsledky prieskumu trhu, techniku predaja, obsluhu informačných technológií, inú techniku v administratívnej činnosti a základy účtovnej evidencie v obchode a službách. Má teoretické vedomosti a praktické zručnosti potrebné pre kvalifikovanú prácu v oblasti odbytu, obchodu a služieb. Odborná zložka vzdelávania formuje základné odborné a psychologické predpoklady žiakov pre kvalifikovaný výkon povolania. Absolvent študijného odboru je kvalifikovaný odborník schopný vykonávať činnosti súvisiace s praktickým marketingom v oblasti cestovného ruchu. Veľký dôraz sa kladie na rozvoj osobnosti žiaka, na formovanie ich osobnostných a profesionálnych vlastností, postojov a hodnotovej orientácie.

Škola vo výučbovej stratégii uprednostňuje tie vyučovacie metódy, ktoré vedú k harmonizácii teoretickej a praktickej prípravy tak pre profesionálny život, ako aj pre život v spoločnosti a medzi ľuďmi. Výučba je orientovaná na uplatnenie autodidaktických metód (samostatné učenie a práca) hlavne pri riešení problémových úloh, tímovej práci a spolupráci. Uplatňujú sa metódy dialogické slovné formou účelovo zameranej diskusií alebo brainstormingu, ktoré naučia žiakov komunikovať s druhými ľuďmi na báze ľudskej slušnosti a ohľaduplnosti. Poskytujú žiakom priestor na vytvorenie si vlastného názoru založeného na osobnom úsudku. Vedú žiakov k odmietaniu populistických praktík a extrémistických názorov. Učia ich chápať zložitú medziludských vzťahov a nevyhnutnosť tolerancie. Metódy činnostne zameraného vyučovania (praktické práce) sú predovšetkým aplikačného a heuristického typu (žiak poznáva reálny život, vytvára si názor na základe vlastného pozorovania a objavovania), ktoré im

pomáhajú pri praktickom poznávaní reálneho sveta a života. Veľký dôraz sa kladie na motivačné činitele – zaradovanie hier, súťaží, simulačných a situačných metód, riešenie konfliktových situácií, verejné prezentácie prác a výrobkov a pod. Uplatňované metódy budú konkretizované na úrovni učebných osnov jednotlivých predmetov. Metodické prístupy sú priebežne vyhodnocované a modifikované podľa potrieb a na základe skúseností vyučujúcich učiteľov.

Kľúčové, všeobecné a odborné kompetencie sú rozvíjané priebežne a spôsob ich realizácie je konkretizovaný v učebných osnovách jednotlivých vyučovacích predmetov. Škola bude rozvíjať aj kompetencie v rámci pracovného prostredia školy napr. schopnosť autonómneho rozhodovania, komunikačné zručnosti, posilňovanie sebaistoty a sebavedomia, schopnosť riešiť problémy a správať sa zodpovedne (umiestnime na chodbách schránku dôvery, prostredníctvom ktorej môžu žiaci zadávať otázky, vznášať protesty a pripomienky).

Školský vzdelávací program Služby v cestovnom ruchu je určený pre uchádzačov s dobrým zdravotným stavom. V prípade talentovaných žiakov sa výučba bude organizovať formou individuálnych učebných plánov a programov, ktoré sa vypracujú podľa reálnej situácie. Pri práci so žiakmi so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami sa pristupuje s ohľadom na doporučenie špeciálnych pedagógov a psychológov vo vzťahu na individuálne potreby žiaka, stupeň a typ poruchy, úroveň kompenzácie poruchy a možnosti školy. Študijný odbor 6405 4 pracovník marketingu nie je vhodný pre žiakov trpiacimi chronickými a alergickými ochoreniami kože, najmä rúk a tváre, srdcovými chorobami, záchvatovými stavmi, nervovými chorobami a psychickými poruchami. Nesmú trpieť chybami sluchu a vážnymi chybami zraku.

Činnosť školy v oblasti spoločenského a kultúrneho života je veľmi bohatá a pestrá nielen pri aktivitách súvisiacich s činnosťou školy, ale aj v mimoškolskej oblasti. Žiaci svoje odborné vedomosti a zručnosti budú prezentovať na mnohých akciách, ktoré organizujú súkromní podnikatelia, hotely, gastronomické firmy. Škola je zapojená do Junior Achievement (mládež pre budúcnosť) v rámci programu „Podnikanie v CR“. Týchto aktivít sa zúčastnia aj učitelia všeobecných a odborných predmetov vo funkcii pedagogického dozoru. Samostatnosť, húževnatosť a pracovitosť našich žiakov bude ocenená tak zo strany školy, ako aj zo strany zamestnávateľov.

Klasifikácia prebieha podľa klasifikačného poriadku. Výsledky žiakov sa hodnotia priebežne na základe kritérií, s primeranou náročnosťou a pedagogickým taktom. Podklady pre hodnotenie sa získavajú sústavným sledovaním výkonu žiaka a jeho pripravenosti na vyučovanie, rôznymi metódami a prostriedkami hodnotenia, analýzou činnosti žiaka, konzultáciami s ostatnými učiteľmi vrátane výchovného poradcu a zamestnancov pedagogicko-psychologických poradní, rozhovormi so žiakom, jeho rodičmi, ale aj s majstrami odborného výcviku, ktorí boli poverení praktickou inštrukciou zo strany svojho zamestnávateľa. Pri hodnotení sa využívajú kritériá hodnotenia na zabezpečenie jeho objektivity. Žiaci sú s hodnotením oboznámení.

3.2 Základné údaje o štúdiu

Kód a názov študijného odboru: 6405 K pracovník marketingu

Dĺžka štúdia	4 roky
Forma štúdia	denná
Nevyhnutné vstupné požiadavky na štúdium	- podmienky prijatia na štúdium ustanovuje vykonávací predpis o prijímacom konaní na stredné školy, - zdravotná spôsobilosť uchádzača o štúdium
Spôsob ukončenia štúdia	maturitná skúška
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	vysvedčenie o maturitnej skúške
Poskytnutý stupeň vzdelania	Úplné stredné odborné vzdelanie ISCED 3A
Možnosti pracovného uplatnenia absolventa	v pracovných pozíciách stredného manažmentu v podnikoch cestovného ruchu a spoločného stravovania, mestských a turistických informačných centrách, reklamných agentúrach a ako súkromný podnikateľ v oblasti cestovného ruchu a spoločného stravovania
Nadväzná odborná príprava (ďalšie vzdelávanie)	Študijné odbory nadstavbového štúdia pre absolventov štvorročných študijných odborov alebo pomaturitného štúdia na úrovni ISCED 4 a pokračovanie v štúdiu v ISCED 5

3.3 Organizácia výučby

Príprava v školskom vzdelávacom programe Služby v cestovnom ruchu v študijnom odbore 6405 K pracovník marketingu zahŕňa teoretické a praktické vyučovanie a prípravu. Výučba je organizovaná 4 dni teoretické vyučovanie a jeden deň odborný výcvik.

Teoretické vyučovanie je realizované v budove školy Zvolenskej ceste 83, Lučenec. Praktické vyučovanie je organizované formou odborného výcviku v škole, v stredisku praktického vyučovania a priamo na pracoviskách zamestnávateľov. Praktická príprava prebieha v odborných učebniach. Okrem toho v 1. ročníku časť praktickej prípravy prebieha v cestovných kanceláriách, v 2. ročníku v gastronomických a ubytovacích zariadeniach, 3. a 4. ročníku priamo na pracoviskách zamestnávateľov v oblasti cestovného ruchu a vidieckej a gazdovskej agroturistiky. Tieto zariadenia sú základom odbornej prípravy žiakov v tomto študijnom odbore.

Študijný odbor 6405 4 pracovník marketingu integruje teoretické a praktické vyučovanie. V 1. a 2. ročníku dominujú vyučovacie predmety všeobecného zamerania. V 3. a 4. ročníku dominujú vyučovacie predmety odborného zamerania.

Maturitná skúška sa koná v súlade s platnými predpismi a pedagogicko-organizačnými pokynmi MŠ SR.

Ďalšie organizačné podrobnosti týkajúce sa účelových kurzov a cvičení sú súčasťou učebného plánu.

3.4 Zdravotné požiadavky na žiaka

Na prijatie do študijného odboru 6405 K pracovník marketingu môžu byť prijatí uchádzači s dobrým zdravotným stavom. Uchádzači nesmú trpieť chronickými a alergickými ochoreniami kože, najmä rúk a tváre, srdcovými chorobami, záchvatovými stavmi, nervovými chorobami a psychickými poruchami. Nesmú trpieť chybami sluchu a vážnymi chybami zraku.

Do študijného odboru pracovník marketingu môžu byť prijatí len uchádzači, ktorých zdravotnú spôsobilosť posúdil a písomne potvrdil odborný lekár.

3.5 Požiadavky na bezpečnosť a hygienu pri práci

Neoddeliteľnou súčasťou teoretického a praktického vyučovania je problematika bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci, hygieny práce a protipožiarnej ochrany. Výchova k bezpečnej a zdravie neohrozujúcu prácu vychádza po dobu štúdia z požiadaviek platných právnych a ostatných predpisov (zákonov, nariadení vlády SR, vyhlášok, technických predpisov a slovenských technických noriem). Tieto požiadavky sa musia vzťahovať k výkonu konkrétnych činností, ktoré sú súčasťou odborného výcviku. Tieto požiadavky sa musia doplniť informáciami o rizikách možného ohrozenia, ktorým sú žiaci pri teoretickom a praktickom vyučovaní vystavení vrátane informácií o opatreniach na ochranu pred pôsobením týchto zdrojov rizík (zdravotné riziká a opatrenia pri ručnej manipulácii s bremenom, rizikové faktory súvisiace s mikroklimatickými podmienkami – teplotná záťaž organizmu a pod.).

Priestory pre výučbu musia zodpovedať svojimi podmienkami požiadavkám stanovených v zdravotníckych predpisoch (hygienické požiadavky na priestory, prevádzka školských zariadení, bezpečná prevádzka, používanie strojov, prístrojov a pod.). Návik a precvičovanie činností musí byť v súlade s požiadavkami, ktoré upravujú prácu pre mladistvých (napr. Zákonník práce) a v súlade s podmienkami, podľa ktorých môžu mladiství vykonávať zakázané práce z dôvodu prípravy na povolanie. Základnými podmienkami bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci sa rozumie:

- dôkladne a preukázané oboznámenie žiakov s predpismi o BOZP, protipožiarными predpismi a s technologickými postupmi,
- používanie technického vybavenia, ktoré zodpovedá bezpečnostným a protipožiarным predpisom,
- používanie ochranných pracovných prostriedkov podľa platných predpisov,
- vykonávanie stanoveného dozoru na pracoviskách žiakov, pričom sa vymedzia stupne dozoru nasledovne:
 - práca pod dozorom si vyžaduje sústavnú prítomnosť osoby poverenej dozorom, ktorá dohliada na dodržiavanie BOZP a pracovného postupu. Táto osoba musí zrakovo obsiahnuť všetky pracovné miesta tak, aby mohla bezpečne zasiahnuť v prípade porušenia BOZP,
 - práca pod dohľadom si vyžaduje prítomnosť osoby poverenej dohľadom kontrolovať pracoviská pred začatím práce a pokiaľ nemôže zrakovo všetky pracoviská obsiahnuť, v priebehu práce ich obchádza a kontroluje.

4 PROFIL ABSOLVENTA

4.1 Charakteristika absolventa

Absolvent štvorročného študijného odboru 6405 K pracovník marketingu so zameraním na cestovný ruch po ukončení štúdia úspešne vykonanou maturitnou skúškou získava prvú

kvalifikáciu na úrovni úplného stredného odborného vzdelania. Absolvent je schopný vykonávať odborné činnosti súvisiace s praktickým marketingom zameraným na cestovný ruch. Je schopný vykonávať všetky činnosti, ktoré súvisia s riadením a organizovaním podnikov CR. Dokáže zostaviť ponuku produktov a aplikovať všetky nástroje marketingu. Vie využívať výsledky prieskumu trhu. Po ukončení prípravy ovláda hospodársku korešpondenciu, obsluhu, využitie informačných technológií, aplikačných programov a základy jednoduchého a podvojného účtovníctva. Je schopný samostatne a tvorivo uplatniť teoretické vedomosti a praktické zručnosti najmä v oblasti cestovného ruchu a je otvorený všetkým novým trendom a metódam v praxi. Ovláda poznatky o vybraných službách cestovného ruchu (kúpeľné služby, animačné služby, kongresové služby, dopravné služby, ubytovacie a stravovacie služby, poistenie v cestovnom ruchu, platobný styk v cestovnom ruchu, agroturistika atď.). Dokáže posúdiť rozdiely v činnosti jednotlivých podnikov cestovného ruchu – cestovnými kancelárkami a agentúrami, mestskými a turistickými informačnými kancelárkami, stravovacími a ubytovacími zariadeniami. Vie uplatniť princípy marketingového mixu – produkt, cena, miesto, distribúcia, ktoré sú základom pre úspešnú činnosť firiem. Vysoké nároky sú kladené na ovládanie zásad komunikačného mixu – reklama, podpora predaja, práca s verejnosťou, osobný predaj. Dokáže vyhľadávať a posudzovať podnikateľské príležitosti v súlade s realitou trhového prostredia. Vie sa orientovať v právnych predpisoch v oblasti obchodných a pracovnoprávných vzťahov. V rámci cvičnej firmy získa potrebné vedomosti a skúsenosti v založení, prevádzkovaní cestovnej kancelárie a iných podnikateľských subjektov.

V rámci pracovnej pozície sú na absolventa kladené veľmi vysoké požiadavky na krátkodobú pamäť, schopnosť pracovať v tíme a schopnosť sociálneho kontaktu. Vysoké nároky sú dané na praktické myslenie, písomný a slovný prejav, prispôsobivosť, flexibilitu, sebakontrolu, sebaovládanie, samostatnosť, kultivovanosť vystupovania a vzhľadu, istotu a pohotovosť vystupovania. Požiadavky sú kladené na poznanie kultúrnych tradícií, zvyklostí a osobitostí regiónov SR, štátov EÚ, štátov mimo EÚ a ostatných kontinentov.

Povolanie pracovník marketingu nie je vhodné pre žiakov s ochorením obmedzujúcim výkon tejto pracovnej pozície. Presné posúdenie zdravotného stavu s následným odporúčaním alebo neodporúčaním výkonu tejto pozície je možné iba po konzultácii s lekárom. Absolventi sa uplatnia v pracovných pozíciách ako referent predaja v cestovných kanceláriách, turistických informačných kanceláriách, animátorov v CR, reklamných agentúrach, ako delegáti a sprievodcovia vo všetkých zariadeniach cestovného ruchu.

Absolventi získajú schopnosť komunikovať v 2 cudzích jazykoch – anglickom a nemeckom, riešiť problémové úlohy a pracovať v skupine. Budú schopní prijímať zodpovednosť za vlastnú prácu a za prácu ostatných. Po absolvovaní vzdelávacieho programu získajú zručnosti pri práci s osobným počítačom a internetom. Naučia sa efektívne využívať informačné a komunikačné technológie pre svoj osobný rast a výkonnosť v práci.

Po ukončení štúdia získava absolvent výučný list a vysvedčenie o maturitnej skúške. Môže pokračovať v štúdiu pre absolventov štvorročných študijných odborov v rámci denného alebo diaľkového štúdia na úrovni ISCED 5. Svoju kvalifikáciu môže zvyšovať aj rôznymi vzdelávacími cestami na ISCED 4 prípadne môže získať aj inú kvalifikáciu ako je kvalifikácia v danom študijnom odbore.

Kompetenčný profil absolventa sme vytvorili na základe kompetencií uvedených v ŠVP a analýzy povolania v priamej spolupráci so zamestnávateľmi. Týmto má absolvent študijného odboru garantované získanie aktuálnych vedomostí, zručností a kompetencií v závislosti od potrieb zamestnávateľov.

4.2 Kompetencie absolventa

Absolvent študijného odboru 6405 K pracovník marketingu so zameraním na cestovný ruch po absolvovaní vzdelávacieho programu disponuje týmito kompetenciami:

Kľúčové kompetencie

Vzdelávanie v ŠkVP v súlade s cieľmi výchovy a vzdelávania na danom stupni vzdelania smeruje k tomu, aby si žiak vytvoril zodpovedajúce schopnosti a študijné predpoklady. Kľúčové kompetencie chápeme ako kombináciu vedomostí, zručností, postojov, hodnotovej orientácie a ďalších charakteristík osobnosti, ktoré každý človek potrebuje na svoje osobné uspokojenie a rozvoj, aktívne občianstvo, spoločenské a sociálne začlenenie, k tomu, aby mohol primerane konať v rôznych pracovných a životných situáciách počas celého svojho života. Kľúčové kompetencie ako výkonové štandardy sa v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu prostredníctvom výchovných a vzdelávacích stratégií rozvíjajú, osvojujú a hodnotia buď na úrovni školy, odboru vzdelávania alebo vyučovacieho predmetu.

V súlade so Spoločným európskym rámcom kľúčových kompetencií pre celoživotné Vzdelávanie 21 ŠkVP v súlade s ŠVP vymedzil nasledovné kľúčové kompetencie:

a) Spôsobilosti konať samostatne v spoločenskom a pracovnom živote

Sú to spôsobilosti, ktoré sú základom pre ďalšie získavanie vedomostí, zručností, postojov a hodnotovej orientácie. Patria sem schopnosti nevyhnutné pre cieľavedomé a zodpovedné riadenie a organizovanie svojho osobného, spoločenského a pracovného života. Jednotlivci si potrebujú vytvárať svoju osobnú identitu vo vzťahu k životným podmienkam, povolaniu, práci a životnému prostrediu, spoločenským normám, sociálnym a ekonomickým inštitúciám, robiť správne rozhodnutia, voľby, opatrenia a postupy. Tieto kompetencie sú veľmi úzko späté s osvojovaním si kultúry myslenia a poznávania.

Absolvent má:

- logicky a reálne zdôvodňovať svoje názory, konania a rozhodnutia,
- porovnať formálne a neformálne pravidlá, zákonitosti, predpisy, sociálne normy,
- morálne zásady, vlastné a celospoločenské očakávania v systéme, v ktorom existuje,
- identifikovať priame a nepriame dôsledky svojej činnosti,
- vybrať si správne rozhodnutie a cieľ z rôznych možností,
- vysvetliť svoje životné plány, záujmy a predsavzatia,
- popísať svoje ľudské práva, popísať svoje povinnosti, záujmy, obmedzenia a potreby,
- definovať svoje ciele a prognózy,
- zdôvodňovať svoje argumenty, riešenia, potreby, práva, povinnosti a konanie.

b) Spôsobilosť interaktívne používať vedomosti, informačné a komunikačné technológie, komunikovať v materinskom a cudzom jazyku

Sú to schopnosti, ktoré žiak získava za účelom aktívneho zapojenia sa do spoločnosti založenej na vedomostiach s jasným zmyslom pre vlastnú identitu a smer života, sebazdokonaľovanie a zvyšovanie výkonnosti, racionálneho a samostatného vzdelávania a učenia sa počas celého života, aktualizovania a udržiavania potrebnej základnej úrovne jazykových schopností, informačných a komunikačných zručností.

Od žiaka sa vyžaduje efektívne využívať písaný a hovorený materinský a cudzí jazyk, 21 Návrh odporúčania Európskeho parlamentu a Rady o kľúčových kompetenciách pre celoživotné vzdelávanie, disponovať s čitateľskou a matematickou gramotnosťou a prehodnocovať základné zručnosti.

Absolvent má:

- vyjadrovať sa správne v materinskom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- vyjadrovať sa spoľahlivo v cudzom jazyku v písomnej a hovorenej forme,
- riešiť matematické príklady a rôzne situácie,
- identifikovať, vyhľadávať, triediť a spracovať rôzne informácie a informačné zdroje,
- posudzovať vierohodnosť rôznych informačných zdrojov,
- hodnotiť kriticky získané informácie,
- formulovať, pozorovať, triediť a merať hypotézy,
- overovať a interpretovať získané údaje,
- pracovať s elektronickou poštou,
- pracovať s rôznymi pokročilejšími informačnými a komunikačnými technológiami.

c) Schopnosť pracovať v rôznorodých skupinách

Tieto schopnosti sa využívajú pri riadení medziľudských vzťahov, formovaní nových typov spolupráce. Sú to schopnosti, ktoré sa objavujú v náročnejších podmienkach, aj pri riešení problémov ľudí, ktorí sa nevedia zaradiť do spoločenského života. Žiak musí byť schopný učiť sa, nažívať a pracovať nielen ako jednotlivci, ale v sociálne vyváženej skupine. Sú to teda schopnosti, ktoré na základe získaných vedomostí, sociálnych zručností, interkulturálnych kompetencií, postojov a hodnotovej orientácii umožňujú stanoviť jednoduché algoritmy na vyriešenie problémových úloh, javov a situácií a získané poznatky využívať v osobnom živote a povolani.

Absolvent má:

- prejavíť empatiu a sebareflexiu,
- vyjadriť svoje pocity a korigovať negatívu,
- motivovať pozitívne seba a druhých,
- ovplyvňovať ľudí (prehováranie, presvedčovanie),
- stanoviť priority cieľov,
- predkladať primerané návrhy na rozdelenie jednotlivých kompetencií a úloh pre ostatných členov tímu a posudzovať spoločne s učiteľom a s ostatnými, či sú schopní určené kompetencie zvládnuť,
- prezentovať svoje myšlienky, návrhy a postoje,
- diskutovať konštruktívne, aktívne predkladať progresívne návrhy a pozorne počúvať druhých,
- budovať a organizovať vyrovnanú a udržateľnú spoluprácu,
- uzatvárať jasné dohody,
- rozhodnúť o výbere správneho názoru z rôznych možností,
- analyzovať hranice problému,
- identifikovať oblasť dohody a rozporu,
- určovať najzávažnejšie rysy problému, rôzne možnosti riešenia, ich klady
- a zápory v danom kontexte aj v dlhodobějších súvislostiach, kritériá pre voľbu konečného optimálneho riešenia,
- spolupracovať pri riešení problémov s inými ľuďmi,
- pracovať samostatne a riadiť prácu v menšom kolektíve,
- určovať vážne nedostatky a kvality vo vlastnom učení, pracovných výkonoch a osobnostnom raste,

- predkladať spolupracovníkom vlastné návrhy na zlepšenie práce, bez zaujatosti posudzovať návrhy druhých,
- prispievať k vytváraniu ústretových medziľudských vzťahov, predchádzať osobným konfliktom, nepodliehať predsudkom a stereotypom v prístupe k druhým.

Odborné kompetencie

a) Požadované vedomosti

Absolvent má:

- charakterizovať podstatu ekonomickej činnosti, ktorej cieľom je výroba, rozdeľovanie, výmena a spotreba materiálnych i nemateriálnych statkov a služieb,
- vysvetliť podstatu správneho životného štýlu človeka,
- popísať zásady bezpečnosti a hygieny práce, ochrany pred požiarom a ochrany životného prostredia,
- zhodnotiť funkčné súvislosti medzi geografickým prostredím, človekom a spoločnosťou.

b) Požadované zručnosti

Absolvent vie:

- aplikovať v praxi etické a profesijné pravidlá, zásady spoločenského správania a vystupovania,
- pracovať s odbornou literatúrou,
- nakladať s materiálom, energiou, odpadom, vodou a inými látkami
- ekonomicky a s ohľadom na životné prostredie,
- hospodáriť s pracovnými prostriedkami so snahou dosiahnuť efektívny ekonomický výsledok,
- aplikovať estetické hľadiská v praxi,
- aplikovať návyky z oblasti osobnej a prevádzkovej hygieny, bezpečnosti a ochrany zdravia pri práci a ochrany životného prostredia,
- získať informácie o všeobecných ľudských právach.
-

c) Požadované osobnostné predpoklady, vlastnosti a schopnosti

Absolvent sa vyznačuje:

- empatiou, toleranciou,
- vytrvalosťou, flexibilitou,
- kreativitou, komunikatívnosťou,
- spoľahlivosťou, presnosťou, sebadisciplínou,
- diskretnosťou a zodpovednosťou,
- iniciatívnosťou, adaptabilitou.

Čitateľská gramotnosť

Vízia našej školy stojí na kvalitnom vzdelávaní v prosperujúcej škole. Pedagogickí zamestnanci sa usilujú využívať potenciál ľudský i materiálny v rozvoji kľúčových kompetencií žiakov s ohľadom na ich schopnosti i požiadavky spoločnosti. Dôležitým je rozvoj každého žiaka.

Medzi prioritami v Školskom vzdelávacom programe našej školy je prehlbovanie **čitateľskej gramotnosti**, ktorá vedie žiakov k porozumeniu a používaniu písaných textov, k uvažovaniu o nich pri dosahovaní osobných cieľov, rozvíjaní vlastných vedomostí a schopností. **Čítanie s porozumením predstavuje integrálnu súčasť všetkých vyučovacích predmetov.** Je to

nadpredmetová kompetencia, rozvoju ktorej sa venujú všetci pedagogickí zamestnanci školy.

Zámery v oblasti rozvoja čítania s porozumením sa orientujú na dve úlohy:

1. **schopnosť porozumieť informačnému textu**
2. **schopnosť porozumieť literárnemu textu.**

Práca s **informačnými východiskovými textami** bude povinnou súčasťou vyučovania každého školského predmetu. Vyučujúci vo svojich tematických výchovno-vzdelávacích plánoch budú venovať náležitú pozornosť problematike rozvíjania čitateľskej gramotnosti žiakov. Súčasťou čitateľskej gramotnosti je schopnosť čítať a rozumieť textovým aj netextovým informáciám, symbolom, obrázkom, kresbám, fotografiám, schémam, mať čitateľské návyky, prejavovať záujem o čítanie spolu so záujmom o objavovanie a učenie sa. Kvalitné čítanie s porozumením je bazálne východisko nadobúdania akýchkoľvek poznatkov, ktoré majú jednotliví vyučujúci svojim žiakom sprostredkovať.

Práca s **literárnymi umeleckými východiskovými textami** je primárnou doménou predmetu slovenský jazyk a literatúra. V predmete slovenský jazyk a literatúra sa kladú do popredia ciele rozvíjania komunikačných schopností žiakov. Zdôrazňuje sa chápanie jazyka ako nástroja myslenia a komunikácie medzi ľuďmi. Najväčší akcent sa kladie na vlastnú tvorbu jazykových prejavov, prácu s informáciami, čitateľskú gramotnosť, schopnosť argumentovať. Slovenčinári majú vytvárať čo najkvalitnejšie základy čitateľskej kompetencie žiakov, ale rozvíjať ju musia učitelia všetkých vyučovacích predmetov, samozrejme, ak poznajú metódy, ako to robiť a aktívne ich zaraďujú do vlastnej výučby. Preto v rámci aktívneho celoživotného vzdelávania budú všetci pedagogickí zamestnanci našej školy sa venovať štúdiu publikácii orientovaných na rozvoj čitateľskej gramotnosti.

Len odborne a metodicky pripravení pedagógovia dokážu cielene zaraďovať do svojej výučby jednotlivé čitateľské stratégie. Dôležité je pre vyučujúcich slovenského jazyka a literatúry dobré spoznať jednotlivé čitateľské stratégie, no najmä by sa mali detailne **zoznámiť s metakognitívnymi procesmi** a aktívne ich u žiakov používať pri každej školskej interpretácii literárneho textu.

Rozvoj čitateľskej gramotnosti sa bude realizovať prostredníctvom týchto aktivít:

- Vlastná tvorba žiakov
- Využívanie IKT
- Diskusné aktivity k prečítaným textom
- Besedy o knihe
- Práca s informačnými textami
- Tvorivé aktivity, súťaže, besedy
- Krúžky – mediálny, žurnalistický, literárny, debatný
- Hviezdoslavov Kubín, Timravina studnička
- Spolupráca s mestskou knižnicou

Čitateľská gramotnosť, jej rozvinutie, respektíve nerozvinutie, schopnosť čítať s pochopením nie je záležitosť jedinca, ale je záležitosť celej školy. Úlohou vzdelávania nie

je len odovzdávať hotové informácie, ale učiť žiakov učiť sa a byť, existovať v spoločnosti, dorozumieť sa a porozumieť si.

5 UČEBNÝ PLÁN

5.1 Tabuľka prevodu rámcového učebného plánu ŠVP na učebný plán ŠkVP

Škola	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy, Zvolenská cesta 83, Lučenec			
Názov ŠkVP	SLUŽBY V CESTOVNOM RUCHU			
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby			
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu			
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A			
Dĺžka štúdia	4 roky			
Forma štúdia	denná			
Iné	vyučovací jazyk - slovenský			
Štátny vzdelávací program	Školský vzdelávací program			
Vzdelávacie oblasti Obsahové štandardy	Minimálny počet týždenných vyučovacích hodín celkom	Vyučovaci predmet	Počet týž. vyučovacích hodín celkom	Disponibilné hodiny
Všeobecné vzdelávanie	48		50	2
Jazyk a komunikácia	24	Všeobecné vzdelávanie – povinné predmety	24	0
Verbálne vyjadrovanie				
Písomné vyjadrovanie				
Štylistika				
Jazykové prostriedky a náuka o jazyku				
Práca s textom a získavanie informácií				
Literatúra v živote človeka				

Staroveká a stredoveká literatúra	12	Slovenský jazyk a literatúra	12	
Humanizmus a renesancia				
Barok				
Novodobá slovenská literatúra				
Literárny realizmus a literárna moderna				
Slovenská a svetová literatúra medzi dvoma svetovými vojnami (klasicizmus, predromantizmus, romantizmus)				
Vývoj slovenskej literatúry po druhej svetovej vojne v kontexte so svetovou literatúrou	12	Cudzí jazyk	12	
Počúvanie s porozumením				
Čítanie s porozumením				
Písomný prejav				
Ústny prejav	7		7	
Človek, hodnoty a spoločnosť				
Mravné rozhodovanie človeka, Človek a právne vzťahy	2	Etická výchova/Náboženská výchova	2	
Filozoficko-etické základy hľadania zmyslu života	2	Dejepis	2	
Dejepis				
Vplyv hospodárskych podmienok na život človeka, Zmysel a spôsob života	3	Občianska náuka	3	
Estetika životného prostredia				
Ľudové a regionálne umenie				
Aplikácia poznatkov z umenia a kultúry do života				
Úvod do spoločenského vzdelávania, Psychológia osobnosti				
Sociálna psychológia a základy komunikácie				
Demokracia a jej fungovanie	3		3	
Človek a príroda				
Človek a životné prostredie	2	Fyzika	2	
Elektrické a magnetické javy				
Svetlo a žiarenie	1	Chémia	1	
Formy a príčiny mechanického pohybu				
Štruktúra a vlastnosti látok				
Atómy, molekuly a periodická sústava prvkov				
Priebeh chemických reakcií	1		1	
Prvky a ich zlúčeniny				
Organické zlúčeniny				

Deje v živých sústavách				
Matematika a práca s informáciami	6		8	2
Čísla, premenné, výrazy	4	Matematika	6	
Rovnice, nerovnice a ich sústavy				
Funkcie				
Geometria				
Kombinatorika a teória pravdepodobnosti				
Základy štatistiky	2	Informatika	2	2
Práca s údajmi a informáciami				
Zdravie a pohyb	8		8	
Ludský organizmus ako celok z hľadiska stavby a f	8	Telesná a športová výchova	8	
Vplyv telesnej výchovy a športu na somatický, funkčný a zdravotný stav človeka				
Kondičná príprava a všestranne rozvíjajúce cvičenia a pohybové hry, športový tréning				
Základy techniky a taktiky vybraných športových odvetví, odborná terminológia, pravidlá				
Regenerácia, kompenzácia				
Poradové cvičenia				
Hygiena a bezpečnosť pri telesnej výchove a športe, základy prvej pomoci				
Šport a pobyt v prírode				
Odborné vzdelávanie	54		82	28
Teoretické vzdelávanie	28	Odborné vzdelávanie – povinné predmety	33	5
Ekonomika	8	Ekonomika	7	2
Základy účtovníctva		Účtovníctvo	3	
Svet práce	1	Svet práce	1	
Marketingová komunikácia	1	Spoločenská komunikácia	1	
Tovaroznalectvo	1	Tovaroznalectvo	1	
Marketing	17	Marketing	5	
Technické a technologické vzdelávanie		Geografia cestovného ruchu	2	
		Služby a cestovný ruch	6	
		Administratíva a korešpondencia	2	1
		Technika prevádzky	1	
		Aplikovaná informatika	4	2

Praktická príprava	26		49	23
Obchodné a marketingové činnosti	26	Aranžovanie a propagácia	4	4
Bezpečnosť a ochrana zdravia pri práci, hygienické predpisy, HACCP		Účtovníctvo v praxi	1	1
Organizácia a nadväznosť pracovných činností vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách a strediskách služieb a cestovného ruchu		Odborný výcvik	44	18
Oboznámenie sa s pracovnými strojmi, zariadením a inventárom výrobných, obchodných, odbytových stredísk a stredísk služieb a cestovného ruchu				
Precvičovanie jednotlivých činností vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách, strediskách služieb a cestovného ruchu				
Simulácia pracovných činností pri zabezpečovaní akcií poriadaných vo výrobných, obchodných, odbytových strediskách, strediskách služieb cestovného ruchu				
Nácvik komunikácie so zákazníkom a spoločenského vystupovania				
Administratívne práce v prevádzke				
Disponibilné hodiny	28			28
CELKOM	132		132	
Ochrana života a zdravia				
Účelové cvičenia		Účelové cvičenia	24 hodín	
Samostatný kurz		Samostatný kurz	21 hodín	
Telovýchovno-výcvikový kurz				
Plavecký výcvik		Plavecký výcvik	1 týždeň	
Lyžiarsko-výcvikový kurz		Lyžiarsko-výcvikový kurz	1 týždeň	

5.2 Rámcový učebný plán

Škola	Stredná odborná škola hotelových služieb a dopravy, Zvolenská cesta 83, Lučenec				
Názov ŠkVP	SLUŽBY V CESTOVNOM RUCHU				
Kód a názov ŠVP	64 Ekonomika a organizácia, obchod a služby				
Kód a názov študijného odboru	6405 K pracovník marketingu				
Stupeň vzdelania	úplné stredné odborné vzdelanie – ISCED 3A				
Dĺžka štúdia	4 roky				
Forma štúdia	denná				
Vyučovací jazyk	slovenský				
Kategoríe a názvy vyučovacích predmetov	Počet týždenných vyučovacích hodín v ročníku				
	1.	2.	3.	4.	Spolu
Všeobecno vzdelávacie predmety	14	14	11	11	50
slovenský jazyk a literatúra	3	3	3	3	12
cudzí jazyk a), b)	3	3	3	3	12
etická výchova/náboženská výchova c)	1	1	-	-	2
dejepis	1	1	-	-	2
občianska náuka	-	1	1	1	3
fyzika	1	1	-	-	2
chémia	1	-	-	-	1
matematika a)	1	1	2	2	6
informatika a)	1	1	-	-	2
telesná a športová výchova a), d)	2	2	2	2	8
Odborné predmety	19	19	22	22	82
Teoretické vzdelávanie	6	7	10	10	33
ekonomika	1	2	2	2	7
účtovníctvo a)	-	-	2	1	3
svet práce	-	-	-	1	1
spoločenská komunikácia a)	-	-	-	1	1
tovaroznalectvo a)	-	-	1	-	1
marketing a)	-	1	2	2	5
služby a cestovný ruch a)	2	2	1	1	6
administratíva a korešpondencia a)	1	1	-	-	2
technika prevádzky a)	1	-	-	-	1
geografia cestovného ruchu a)	1	1	-	-	2
aplikovaná informatika a)	-	-	2	2	4
Praktické vzdelávanie	13	12	12	12	49

aranžovanie a propagácia a)	2	1	1	-	4
účetníctvo v praxi a)				1	1
odborný výcvik a)	11	11	11	11	44
Spolu	33	33	33	33	132
Účelové kurzy					
Ochrana života a zdravia					
Telovýchovno-výcvikový kurz					

Prehľad využitia týždňov

Činnosť	1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník
Vyučovanie podľa rozpisu	33	33	33	30
Maturitná skúška i)	-	-	-	1
Časová rezerva(účelové kurzy, opakovanie učiva, exkurzie, výchovno-vzdelávacie akcie ai.) f), g), h)	7	7	7	6
Spolu týždňov	40	40	40	37

Poznámky k učebnému plánu:

- a) Trieda sa môže deliť na skupiny podľa súčasne platnej legislatívy.
- b) Vyučujú sa jeden cudzí jazyk a to anglický jazyk alebo nemecký jazyk.
- c) Predmety etická výchova/náboženská výchova sa vyučujú podľa záujmu žiakov v skupinách najviac 20 žiakov minimálne v rozsahu 1 týždennej vyučovacej hodiny v 1. a 2. ročníku. Predmety nie sú klasifikované, na vysvedčení a v katalógovom liste žiaka sa uvedie „absolvoval/-a“.
- d) Predmet telesná a športová výchova možno vyučovať aj v popoludňajších hodinách a spájať ju do viachodinových celkov.
- e) Praktická príprava sa realizuje podľa súčasne platnej legislatívy. Pre kvalitnú realizáciu vzdelávania je potrebné vytvárať podmienky pre osvojovanie požadovaných praktických zručností a činností formou cvičení (v laboratóriách, dielňach, odborných učebniach, cvičných firmách a pod.) a odborného výcviku. Na cvičeniach a odbornom výcviku sa môžu žiaci deliť do skupín, najmä s ohľadom na bezpečnosť a ochranu zdravia pri práci a na hygienické požiadavky podľa platných predpisov. Počet žiakov na jedného majstra odbornej výchovy je stanovený platnou legislatívou.
- f) Žiaci absolvujú exkurzie na prehĺbenie, upevnenie a rozšírenie poznatkov získaných v teoretickom vyučovaní. Exkurzie sú súčasťou výchovno-vzdelávacieho procesu. Pripravuje a vedie ich učiteľ, ktorého vyučovací predmet najviac súvisí s obsahom exkurzie.
- g) Povinnou súčasťou výchovy a vzdelávania žiakov študijných odborov stredných odborných škôl v SR je učivo „Ochrana života a zdravia“. Obsah učiva sa realizuje účelovými cvičeniami a samostatným kurzom na ochranu života a zdravia. Účelové cvičenia sa uskutočňujú v 1. a 2. ročníku vo vyučovacom čase v rozsahu 6 hodín v každom polroku školského roka raz priamo v triedach, výnimočne po ročníkoch. Samostatný kurz je organizovaný v 3. ročníku v trvaní 3 dní po 7 hodín výcviku v teréne mimo priestorov školy. Je súčasťou plánu práce školy.
- h) V 1. a 2. ročníku je súčasťou vyučovania týždenný telovýchovno-výcvikový kurz. Účelové kurzy sa realizujú v rámci sedemtýždňovej časovej rezervy v školskom roku. Plavecký výcvik sa realizuje 5 dní (7 hodín denne) a Lyžiarsko-výcvikový kurz sa organizuje v rozsahu 5 dní (7 hodín denne) v 1. a 2. ročníku.
- i) Maturitná skúška sa organizuje podľa súčasne platnej legislatívy. Termín vylosovania príslušnej témy v komplexnej úlohe bude stanovený predmetovou komisiou pre daný školský rok najneskôr do 31. januára príslušného kalendárneho roka. Povinné podklady ku komplexnej úlohe musia byť predložené žiakmi v termíne stanovenom predmetovou komisiou pre daný školský rok najneskôr do 31. marca. V prípade, že žiak do stanoveného termínu neodovzdá podklady ku komplexnej úlohe nesplnil podmienku, aby sa mohol zúčastniť praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky.
- j) Súčasťou praktickej časti maturitnej skúšky bude vo vypracovanej komplexnej úlohe doplnený abstrakt v anglickom alebo nemeckom jazyku.
- k) Na konci každého ročníka okrem štvrtého ročníka sa zrealizuje overenie odbornostných kompetencií žiakov na základe výkonových a obsahových štandardov príslúchajúcich danému ročníku.